

Sengirės Fondo veiklos principų santrauka

Kokie Sengirės Fondo tikslai?

Sengirės Fondas (Fondas) įsteigtas siekiant skatinti Lietuvos visuomenę saugoti miškus Lietuvoje. Norime savo pavyzdžiu parodyti ir propaguoti žmonių, visuomenės ir valstybės kitokį požiūrį į miškus: miškas - tai ne vien ūkinės veiklos vieta, kurioje nuolatos kertama ir atsodinamas monokultūrinis (vienos medžių rūšies) skurdus miškas, miškas - tai Lietuvos vertybė, Lietuvos kultūros dalis, Lietuvos gyventojų tapatybės dalis, kurį reikia išsaugoti, miškas - tai savaiminė vertybė, teikianti žmogui ir visuomenei pažintinę, rekreacinę, ekologinę naudą, miškas - tai daugelio nykstančių gyvūnų ir augalų rūšių namai. Fondas įsteigtas atsižvelgiant ir į didelį visuomenės pasipiktinimą, sukeltą masinio miškų kirtimo Lietuvoje.

Todėl Fondas sieks atkurti ir saugoti sengires Lietuvoje - nepertraukiamai, natūraliai, be žmogaus ūkinės veiklos (kirtimų) augantį, bręstantį ir natūraliai atsinaujinantį įvairiaamžį mišką su visa jo biologine įvairove. Tam Fondas įsigyja miško sklypus. Įsigyjant miško sklypus yra atsižvelgiama į biologų įvertinimus ir rekomendacijas. Fondo saugomi miškai nebus kertami, juose nebus vykdoma jokia kita ūkinė veikla. Fondo saugomų miškų gyvavimo principai bus artimi rezervatams, tačiau jie bus atviri visuomenei - juose bus galima lankytis nedarant žalos sengirės formavimuisi.

Fondas siekia savo valdomuose miškų ploteliuose (palyginus su visu Lietuvos miškų masyvu, tai nebus dideli miško plotai) parodyti kitokį, t.y. ne vartotojišką ūkinį-komercinį, o natūralų savaiminio gamtos proceso sąlygojamą miško vystymąsi ir gyvavimą. Fondas siekia visuomenę supažindinti su sengirės tipo miško teikiama nauda ekologijai, gamtos biologinei įvairovei, žmogaus ir visuomenės gerovei.

Fondas įsteigtas nesiekiant jokios finansinės ar komercinės naudos. Fondas yra nekomercinė nevyriausybinė organizacija, kurios tikslas tenkinti viešuosius interesus. Fondo saugomi miškai skirti visuomenei, todėl jie yra mūsų visų turtas, o kartu ir atsakomybė.

Kaip veikia Fondas?

Fondas veikia skaidriai ir atvirai, su savo veikla nuolatos supažindinsime suinteresuotą visuomenę, viešinsime savo sprendimus ir Fondo veiklos ataskaitas. Nuolatos viešinsime Fondui suteiktą paramą ir jos panaudojimą.

Į Fondo veiklą stengsimės įtraukti kuo daugiau žmonių, kuriems rūpi Lietuvos miškų išsaugojimas, sengirės tipo miškų atkūrimas Lietuvoje.

Fonde sprendimus priiminėja Fondo vadovas ir Fondo Valdyba, susidedanti iš 7 asmenų, atsižvelgdami į biologų, ekologų ir kitų profesionalų rekomendacijas.

Fondo Valdybos nariai veikia savanoriškai, neatlygintinai ir negaudami jokios turtinės naudos sau.

Ar Fondas ilgaamžis?

Sengirės formuojasi šimtus metų, nors jau ūkinės veiklos nevykdymas ar dalinis apribojimas keliasdešimt metų atkuria mišką - tuo įsitikinti galime apsilankę, pavyzdžiui, Punios šilo gamtiniame rezervate. Todėl kurdami Fondą jo įstatuose numatėme teisinius mechanizmus ir saugiklius, kurie užtikrintų ilgą ir neterminuotą Fondo gyvavimą.

Kurdami Fondą sudėjome maksimaliai daug saugiklių - Fondo įstatuose yra aiškiai apibrėžta, kad Sengirės fondo miškai negali būti kertami, parduodami, įkeičiami ir t.t. Taip pat numatyta, kad Fondo dalininkai ir jo veikloje dalyvaujantis asmenys negali jokia forma pretenduoti į Fondo turtą ir t.t.

Pagal Lietuvoje galiojančius įstatymus yra privaloma numatyti galimybę keisti įstatus. Taip pat bėgant dešimtmečiams natūraliai keisis Fondo dalininkai ir jo veikloje dalyvaujantys žmonės. Apsisaugant nuo tokio atvejo, kai bėgant metams ir keičiantis kartoms, pasikeitę įstaigos dalininkai sugalvotų pakeisti įstatus pažeidžiant viešąjį interesą išsaugoti Fondo sengires, yra numatyta galimybė dalininkų teisėms pereiti tik kitiems Fondo dalininkų išrinktiems asmenims, bei numatyta, kad esminės Fondo įstatų nuostatos, tame tarpe, dėl bet kokio disponavimo Fondo saugomomis sengirėmis, gali būti pakeistos tik 9/10 visų dalininkų dauguma. Taip pat įvesta dar viena grupė žmonių - dalininkai-sergėtojai. Ši visuomenei žinomų ir visuomenės pasitikėjimą turinčių žmonių grupė neprivalės aktyviai dalyvauti Fondo veikloje, bet jų balsai būtų reikalingi, jeigu būtų sumanyta pakeisti Fondo įstatus. Būdami įstaigos dalininkais, jie galės kontroliuoti Fondo priimamų sprendimų teisėtumą, bus papildomas Sengirės Fondo miškų išsaugojimo garantas, bus papildomas Fondo veiklos viešinimo šaltinis, bei įtrauks į Fondo veiklą platesnę visuomenės dalį.

Nuo ko priklausys fondo veikla?

Fondo veiklos sėkmingumas priklausys nuo žmonių palaikymo, taip pat nuo visuomenės požiūrio į miškus pokyčio bei visuomenės interesus (viešąjį interesą) turinčių įgyvendinti politikų ir valstybės institucijų veiklos. Todėl Fondo veikloje daug dėmesio skirsime švietėjiškai, edukacinei veiklai, visuomenės įtraukimui, bendradarbiavimui su kitomis artimus tikslus turinčiomis bei etiškai ir skaidriai dirbančiomis organizacijomis.

Kas yra fondo dalininkai-steigėjai?

Šiuo metu Fondo dalininkai-steigėjai yra:

Mindaugas Survila - biologas, didžiausią dėmesį skiriantis dokumentinių filmų apie gamtą kūrimui (filmai „Susitikimas su žuvininkais“, „Stebuklų laukas“, „Sengirė“). Mindaugas Survila - Sengirės Fondo idėjos autorius ir pagrindinis iniciatorius.

Mindaugas Lapelė - botanikas, gamtos mokslų daktaras, eruditas, didžiąją gyvenimo dalį paskyręs gamtos apsaugai bei visuomenės švietimui.

Ainis Pivoras - biologas, dirba botanikos, miško ekofiziologijos srityse. Vykdo mokslinius tyrimus Ažvinčių sengirėje.

Simonas Bastys - vienas iš nuotraukų redagavimo programinės įrangos Pixelmator kūrėjų, remiantis visuomeninius projektus - filmo “Sengirė” ir “Kompiuteriškai vaikams” fondo rėmėjas.

Vilius Striužas - advokatas, padedantis spręsti Fondo veiklos teisinius klausimus.

Kas yra dalininkai-sergėtojai

Visuomenės pasitikėjimą turintys dalininkai-sergėtojai bus Fondo prašomi prisijungti prie Fondo veiklos. Jų bus apie 20. Kaip minėta, ši visuomenei žinomų ir visuomenės pasitikėjimą turinčių žmonių grupė neprivalės aktyviai dalyvauti Fondo veikloje, bet jų balsai būtų reikalingi, jeigu būtų sumanyta pakeisti Fondo įstatus. Būdami įstaigos dalininkais, jie galės kontroliuoti Fondo priimamų sprendimų teisėtumą, bus papildomas Sengirės Fondo miškų išsaugojimo garantas, bus papildomas Fondo veiklos viešinimo šaltinis, bei įtrauks į Fondo veiklą platesnę visuomenės dalį.

Ar dalininkas gali savo balsą parduoti, perleisti kitam asmeniui, ar palikti palikimu?

Dalininkas gali savo dalį perleisti tik kitiems dalininkams (t.y. Sengirės fondui). Šie bendru dalininkų sutarimu suras naują gamtą mylintį asmenį, kuris taps nauju dalininku. Tokiu reguliavimu siekiame užtikrinti, kad Fondo veikloje dalyvautų tik jos veiklos principus gerbiantys ir tų pačių tikslų siekiantys žmonės.

Ar dalininkas ar Fondo veikloje dalyvaujantis asmuo gali pretenduoti į Sengirės Fondo turtą?

Fondas įsteigtas nesiekiant jokios finansinės ar komercinės naudos dalininkams ar kitiems Fondo veikloje dalyvaujantiems asmenims, dalininkai Fondo veikloje dalyvaus savanoriškai ir neatlygintinai. Fondo saugomi miškai - tai visos visuomenės turtas bei kartu ir atsakomybė.

Įstatai įtvirtina, kad bet koku atveju dalininkas-steigėjas ar dalininkas-sergėtojas gali pretenduoti tik į savo įnašo vertę. Steigėjas - 10 Eur, Sergėtojas - 1 Eur. Į kitą Fondo turtą dalininkai pretenduoti neturi teisės jokiais atvejais.

Kaip bus naudojama Fondo surinkta parama?

Fondo surinkta parama bus naudojama miškų įsigijimo ir priežiūros veiklai. Nuolatos viešinsime Fondui suteiktą paramą ir jos panaudojimą.

Sengirės fondo komanda